

dig, og at denne Disposition maa bevare absolut Mærket af sin interimistiske Karakter, indtil en Lov kan fastsætte, hvorledes Erstatningen skal være, eller med andre Ord, indtil en Lov om Gjenopførelsen af Christiansborg Slot er vedtaget, eller saakfremt en saadan Lov ikke skal blive vedtaget, indtil man har stiftet Kongen den Erstatning, hvorpaa Civilisten utvivlsomt har et Retstrav. Det er det høie Thing bekendt, at jeg allerede har fremsat et Forslag til Lov om Gjenopførelse af Christiansborg Slot, og at altsaa den Bestemmelse i Grundlovens § 9, som der her er Tale om, er fyldtgjort fra Regjeringens Side. Men jeg skal vedblivende hævde, at med den Grundlovsbestemmelse kan der ikke være tænkt paa en rent midlertidig Ordning af den her omtalte Bestaafenhed. Naar det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgrede spurgte mig, hvad der forstaaes ved en saadan midlertidig Ordning, saa er det jo vanskeligt for mig at give noget bestemt Svar derpaa. Det vil blandt Andet bero paa, hvor længe det varer, inden Lovforslaget om en Gjenopførelse af Christiansborg Slot bliver vedtaget. Men Hovedsagen er heller ikke den, Hovedsagen er, at den interimistiske Karakter, hvorved Intetstomhelst præjudiceres med Hensyn til Sagens Gjennemførelse, bevares, og det er den, som har givet mig Ret og, som jeg mener, giver mig Ret til den Opfattelse, som jeg har hævdet i mit Svar i Gaar. En saadan rent midlertidig Foranstaltning er ganske af samme Art som den store Række andre Foranstaltninger, som i mange Retninger og paa mange Maader ere blevne nødvendige ved dette Ulykkestilsælde, og som Regjeringen har været forpligtet til, ja, jeg vil sige ved en Nødvendighed har været tvungen til uden dertil at søge den høie Rigsdags Medvirning. Jeg skal eksempelvis nævne Indretningen af de Lokaler, hvori Rigsdagen er samlet. Jeg er overbevist om, at det høie Thing ikke er af den Mening, at Statens og Regjeringens Pligt lige overfor Rigsdagen er en anden i den Henseende end lige overfor Civilisten

Bluhme: Det er kun en kort Bemærkning, jeg skal tillade mig i Anledning af de Udtalelser, der faldt om Handelsdirektoratet i Gaar fra den ærede Minister og hans Henvisning til en mulig Adresse fra Handelsstandens Side derom. Da jeg tillod mig at udtale mig som Repræsentant for Landbruget, vil jeg nødig have, at der skal være nogen Misforstaaelse

her, som om jeg skulde have udtalt en Misbilligelse fra Jordbrugets Side af en saadan Foranstaltning i sin Almindelighed. Jeg ønsker ikke, at det skal forstaaes saaledes, som om Jordbruget ikke havde en fuld Følelse af, at hvor stor Betydning Handelen er for dette, tværtimod, i Handelsens Udvikling se vi en mægtig Østestang for Jordbrugets Udvikling, og skjønt Handelsstanden altsaa, at en saadan Institution er fornøden, har den naturligtvis fra Jordbrugets Side fuld Sympathi. Men idet vi i Handelsens Udvikling som sagt se en Østestang for Jordbruget, maa det fastholdes, at Grundvolden for Handelen her i Landet er Jordbruget, og den bedste Maade at udvikle Handelen paa er ved at fremme og støtte Jordbruget, thi fraset en ringe, efterhaanden tiltaget, oversøist Handel, eksisterer der ingen Handel fra Danmark, som gaar ud over Exporten af Jordbrugsartikler og Import af dets Fornødheder, og derfor er den vigtigste Ting for Handelen tværtimod at støtte Jordbruget samtidig med, at Jordbruget ønsker Handelen den mest mulige Udvikling. Yderligere vil jeg henlede Opmærksomheden paa, at naar Handelsstanden her særlig forlanger Handelen støttet ved et Departement, staar den jo virkelig i Forveien kraftig støttet derved, at saavel Regjering som Lovgivningsmagt ere samlede i Kjøbenhavn, hvor Handelsstanden er repræsenteret ved Grossererforeningen og sin meget indflydelsesrige Handelsstand, medens Jordbruget saa at sige er fuldstændig fraværende paa alle de Steder, hvor Udviklingen fastslaaes. Jordbruget er saa at sige fuldstændig fraværende og er kun repræsenteret ved en eneste Mand, og det er Indenrigsministeren, og jeg tror ikke, at den ærede Indenrigsminister vil finde noget Saarende deri, at jeg siger, at alle Forudsætninger er der for, at Jordbruget ikke i ham kan se en særlig Repræsentant for sine Interesser, ligesaa lidt som det i det Hele taget i Indenrigsministeriet tror at kunne finde nogenstomhelst Repræsentant for Jordbruget. Derfor mener jeg, at naar man vil gaa til en saadan Ting som at indrette et Handelsdepartement, saa er det en stykkevis Reform, der absolut ikke bør gennemføres uden samtidig at se hen til de andre og langt vigtigere Interesser, der ligge under Indenrigsministeren. Hidtil have vi selvfølgelig kunnet slæbe afsted, som det gik, men Jordbruget er efterhaanden blevet en saa vigtig Faktor i hele vor økonomiske Udvikling og Tilstand, at det ikke længer kan lade sig nøie med det rent Administrative, det kan ikke længer lade sig nøie med at betragtes kun som Noget, der er til